

Jak tetrahydrokannabinol wpływa na funkcjonowanie układu endokrynnego?

- przegląd piśmiennictwa

Julia Ingot, Maksymilian Kłosowicz, Jadwiga Ingot, Karol Bednarz

Opiekun naukowy:
dr n. med. Mariusz Partyka

Studenckie Koło Naukowe Endokrynologii
i Medycyny Nuklearnej, Kolegium Nauk Medycznych,
Uniwersytet Rzeszowski

Wstęp

Kannabinoidy są substancjami psychoaktywnymi, stosowanymi już od ponad 4 tysięcy lat. Poza działaniem odurzającym, wykazują właściwości przeciwbólowe, przeciwkłkowe, przeciwwymiotne i neuroprotektynne. Wyróżnia się kannabinoidy naturalne, pochodzące z konopi siewnych, np. Tetrahydrokannabinol (THC); kannabinoidy syntetyczne oraz endokannabinoidy, pochodne kwasu arachidonowego, syntetyzowane w organizmie człowieka. Za najsilniejsze działanie odurzające odpowiada THC. Kannabinoidy wpływają na tkanki przy udziale receptorów CB1 i CB2. Oddziałują na niemal każdy narząd, w tym układu endokrynnego.

Wpływ na funkcjonowanie tarczycy

Pobudzenie receptorów kannabinoidowych w przysadce skutkuje zahamowaniem wydzielania TSH, a w gruczołach tarczycy - spadkiem wydzielania T3 i T4. Wysoki poziom ekspresji receptorów CB2 zwiększa ryzyko wystąpienia raka brodawkowatego. Z kolei poprzez oddziaływanie na interleukiny, może poprawiać rokowanie pacjentów chorych na raka anaplastycznego oraz łagodzić przebieg chorób autoimmunologicznych tarczycy.

Wpływ na funkcjonowanie nadnerczy

Układ endokannabinoidowy modyfikuje mechanizm sprzężenia zwrotnego osi podwzgórze-przysadka-nadnercza. Niedobór jego składowej lub brak powoduje przedłużoną aktywację tej osi przez stres, natomiast nadmiar - hamuje. Wpływ agonistów receptora CB jest zależny od dawki. Niskie dawki zmniejszają podstawowe i wywołane stresem reakcje osi, natomiast wysokie - zwiększają.

Wpływ na gospodarkę węglowodanową

Aktywacja receptorów CB1 w tkance tłuszczowej skutkuje wzrostem łaknienia, insulinooporności, nasileniem otyłości brzusznej i spadkiem metabolizmu glukozy w mięśniach szkieletowych. Powoduje także zmniejszenie ekspresji adiponektyny, wzrost poziomu leptyny i wolnych kwasów tłuszczowych, a także zaburzenie czynności egzokrynnej trzustki.

Wpływ na hormon wzrostu

Zarówno ostre, jak i przewlekłe podawanie THC obniża uwalnianie hormonu wzrostu, prawdopodobnie poprzez zwiększenie uwalniania somatostatyny.

Wpływ na funkcje układu rozrodczego

Stosowanie kannabinoidów początkowo zwiększa doznania seksualne, jednak przy dłuższym zazywaniu może doprowadzić u kobiet do wydłużenia cyklu miesiączkowego, spadku libido, braku owulacji czy skrócenia fazy lutealnej, a u mężczyzn do spadku libido, zaburzeń erekcji oraz niepłodności. Agoniści receptora CB1 obniżają stężenie prolaktyny przez wpływ na podwzgórze oraz oksytocyny, zaburzając zachowania matczyne i interakcje społeczne.

Źródła

- [1] Borowska M, Czarnywojtek A, Sawicka-Gutaj N, Woźniński K, Płazińska MT, Mikołajczak P, Ruchala M. The effects of cannabinoids on the endocrine system. *Endokrynol Pol.* 2018;69(6):705-719. doi: 10.5603/EP.a2018.0072. PMID: 30618031.
- [2] Hillard CJ. Endocannabinoids and the Endocrine System in Health and Disease. *Handb Exp Pharmacol.* 2015;231:317-39. doi: 10.1007/978-3-319-20825-1_11. PMID: 26408166; PMCID: PMC6813821.
- [3] Hillard CJ, Beatka M, Sarvaideo J. Endocannabinoid Signaling and the Hypothalamic-Pituitary-Adrenal Axis. *Compr Physiol.* 2016 Dec 6;7(1):1-15. doi: 10.1002/cphy.c160005. PMID: 28134998; PMCID: PMC5871916.
- [4] <https://view.genial.ly/60413e99185a536fbd30e017/presentation-uklad-hormonalny>